

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.133/2016/5.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András tanácselnök
Dr. Kovács Zsuzsanna előadó bíró
Dr. Pataki Árpád bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Kozma Ágota ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Izsáki Mihály jogtanácsos

A per tárgya:

szerzői jogsértés megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.699/2014/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 22.P.20.503/2014/10.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes filmek gyártásával és forgalmazásával foglalkozó, külföldi székhelyű cég, amely tapasztalta, hogy magyar internetfelhasználók az engedélye nélkül jogosulatlanul használják fel a szerzői jogi védelem alatt álló filmjeit az interneten fájlcsere-útján, oly módon, hogy az internetfelhasználók filmeket töltenek le és lehetővé teszik mások számára az általuk letöltött filmek letöltését. A felperes - a megbízásából eljáró cég

útján - hozzájutott a filmeket letöltő személyek IP címeihez.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes keresetében a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szjt.) 94. § (1) bekezdés d) pontja alapján kérte a jogsértés elkövetéséhez az Szjt. 94. § (4) bekezdés c) pontja szerinti kereskedelmi mértékben szolgáltatást nyújtó alperes adatszolgáltatásra kötelezését, ennek keretében az általa közölt IP címekhez tartozó természetes személyek nevének és címének kiadását. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az alperes a jövőben is köteles adatot szolgáltatni az IP címek felhasználóiról.
- [3] Az alperes vitatva, hogy jogsértést követett el, a kereset elutasítását indítványozta.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában kifejtette, hogy az alperes az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások és az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (Elkertv.) 2. § 1) pontja szerint közvetítő szolgáltatónak minősül és mint ilyen, kereskedelmi mértékben nyújt szolgáltatást a jogsértés elkövetéséhez, ezért az Szjt. 94. § (1) bekezdés d) pontja alapján adatszolgáltatási kötelezettség terheli. A közvetítő szolgáltatóktól kérhető adatok köre azonban korlátozott, mivel az adatvédelmi jogszabályok korlátozzák a közvetítő szolgáltatók által a szolgáltatásokat igénybe vevőkről kiadható adatok körét, amennyiben azok természetes személyek. Abban az esetben, ha a jogsértő csak magánjellegű közlés keretében sért szerzői jogot és nem minősül elektronikus hírközlési szolgáltatónak, a közvetítő szolgáltató nem köteles polgári eljárásban kiadni a személy nevét, címét és az azonosításhoz szükséges adatait. Ez a rendelkezés az Európai Bíróság hasonló ügyekben hozott döntéseivel is összhangban áll.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [6] A jogerős ítélet indokolása szerint a perben nem volt vitás, hogy a felperes által sérelmezett letöltések tárgyát képező, felnőtt közönség számára készült filmek szerzői jogi védelem alatt álló művek. Helytállóan hivatkozott arra a felperes, hogy a szolgáltató adatszolgáltatási kötelezettsége, mint objektív jogkövetkezmény fennáll akkor is, ha nem tudott arról, hogy a szerzői jogsértés elkövetésében működött közre. A személyes adatok tekintetében azonban a polgári eljárásban adatszolgáltatásra a közvetítő internetszolgáltató az Elkertv. 13/A. § (6) bekezdésének tiltó rendelkezése folytán nem kötelezhető.

- [7] A fellebbezésben hivatkozott, az Európai Bíróság C-275/06. számú döntése értelmében az irányelvek átültetése során a tagállamoknak az uniós jogrend által védett alapjogok igazságos egyensúlyát kell biztosítani, a tagállamok azonban saját kompetenciájuk alapján döntenek olyan kötelezettségekről, amelyben a szerzői jog védelme biztosítása érdekében a személyes adatok kiadásának kötelezettségét előírják a polgári eljárás keretében is. A magyar jogrendszerben ilyen szabályozás nem született, az alperes, mint közvetítő szolgáltató a kért adatok szolgáltatására ezért nem kötelezhető.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, tartalma szerint annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a keresetének való helytadás, másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében.
- [9] Felülvizsgálati álláspontja szerint tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy csak büntetőeljárás keretében van lehetőség adatkérésre. Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (Eht.) 157. § (10) bekezdése lehetővé teszi valamennyi bíróság számára az „adatigénylést”, melynek értelmezése során a külön törvényt a Ptk. és az Szjt. jelentik. Így az Szjt. 94. § (1) bekezdés d) pontja, a (4) bekezdés c) pontja, valamint a (6) bekezdés a) pontja megteremti a jogi lehetőségét az alperes név és cím kiadására vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségének. Az IP cím mögötti jogsértő előfizető nem magánjellegű közlést végez, hanem szerzői jogi védelem alatt álló műveket többszöröz, tesz mások számára hozzáférhetővé, amely az alperes adatkiadási kötelezettségét megalapozza. A kereset alapja az a tény, hogy az IP címek mögötti személyek az ún. fájlcsere útján többszörözik a műveket és mások számára a felperes engedélye nélkül lehetővé teszik a hozzáférést. Az alperes pedig kereskedelmi mértékben nyújtja az IP cím mögötti személyeknek, mint szerződéses ügyfeleinek az internetszolgáltatást.
- [10] A másodfokú bíróság által hivatkozott Elkertv. 13/A. § (6) bekezdésének rendelkezéséhez képest az Szjt., mint speciális szabály ad lehetőséget az adatok kiadására. Ettől függetlenül az internetszolgáltatóval szerződést kötő személy a szerződés aláírásával az általános szerződési feltételeket is elfogadta, ezzel az Elkertv. 13/A. § (6) bekezdésében megkívánt hozzájárulást is megadta az adatai kiadásához.
- [11] Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 5. § (1) bekezdése, 6. § (1) és (5) bekezdései értelmében pedig az érintett személy kimondott hozzájárulásának hiányában is kiadhatók a kereset tárgyát képező személyes adatok. Az Alkotmánybíróság számos határozatában kifejtette, hogy a személyes adatok védelméhez való jog más alapvető jog érvényesülése érdekében korlátozható.

[12] Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A felperes az alperessel, mint az adatszolgáltatási igénnyel érintett magánszemélyek számára internet szolgáltatást kereskedelmi mértékben nyújtó gazdasági társasággal szemben az Szjt. 94. § (1) bekezdés d) pontja alapján terjesztette elő keresetét, amely elsődlegesen arra irányult, hogy az alperes az előfizetők neve és címe kiadásával szolgáltatson adatot arra vonatkozóan, hogy a felperes által közölt IP címek kikhez tartoztak a szerzői jogi védelem alatt álló művek jogosulatlan felhasználásának időpontjában.
- [14] Az Szjt. 94. § (1) bekezdés d) pontjának rendelkezése szerint jogainak megsértése esetén a szerző a jogsértővel szemben, az eset körülményeihez képest követelheti - egyebek mellett -, hogy a jogsértő szolgáltatson adatot a jogsértéssel érintett dolgok vagy szolgáltatások előállításában, forgalmazásában, illetve teljesítésében résztvevőkről, a jogsértő felhasználásra kialakított üzleti kapcsolatokról. A (4) bekezdés b) pontja értelmében a szerző az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott igényt azzal a személlyel szemben is támaszthatja, aki kereskedelmi mértékben nyújtott szolgáltatást a jogsértés elkövetéséhez. A (6) bekezdés a) pontja szerint az (1) bekezdés d) pontja és a (4) bekezdés alapján a jogsértő, illetve a (4) bekezdésben meghatározott személy különösen a következő adatok szolgáltatására kötelezhető: a jogsértéssel érintett dolgok, illetve szolgáltatások előállításában, forgalmazásában, illetve teljesítésében résztvevők, a jogsértéssel érintett dolgokat birtoklók, valamint a forgalmazásba bevonni kívánt vagy bevont nagy- és kiskereskedők neve és címe.
- [15] Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info.tv) 3. § 2. pontja szerint az érintett neve és lakcíme személyes adat, amely az Info.tv. 5. § (1) bekezdése alapján csak az érintett hozzájárulásával vagy törvény felhatalmazása alapján kezelhető. Az Info.tv. 3. § 10. pontja értelmében adatkezelésnek minősül - egyebek mellett - az adatok továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása.
- [16] Az ismertetett rendelkezések értelmében a perbeli kereseti igény a jogsértésben közreműködő személy (alperes) adatszolgáltatásra kötelezése keretében a jogsértést elkövető természetes személyek személyes adatainak kiadására irányult.
- [17] Az Elkertv. 2. § 1) pontja értelmében közvetítő szolgáltatónak minősülő alperes tevékenységére irányadó Elkertv. 13/A. § (6) bekezdése szerint a (4) bekezdésben meghatározott [a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos és a szolgáltatás nyújtása céljától eltérő bármely célból, az igénybe vevő hozzájárulása alapján

kezelt] adatok nem kapcsolhatók össze az igénybe vevő azonosító adataival és az igénybe vevő hozzájárulása nélkül nem adhatók át harmadik személy számára. E rendelkezés - összhangban az Info.tv. 5. § (1) bekezdésének rendelkezésével - csak az igénybe vevő hozzájárulásával teszi lehetővé a szolgáltató által kezelt adatok harmadik személy részére történő átadását. Nem fogadható el a felperesnek az az álláspontja, hogy az alperes tevékenységére irányadó jogszabályi rendelkezéshez képest a szerzői jogsértés esetén alkalmazható objektív szankció, mint különös szabály teszi lehetővé a perbeli adatkör tekintetében az adatszolgáltatást. Az Szjt. 94. § (1) bekezdése szerint jogainak megsértése esetén a szerző az eset körülményeihez képest kérheti az ott felsorolt jogkövetkezményeket. Az adott esetben éppen a jogsértés esetén általában alkalmazható szankciót, az adatszolgáltatási kötelezettséget korlátozza az alperes tevékenységére irányadó külön jogszabály a személyes adatok vonatkozásában.

- [18] A kérelmező téves álláspontjával szemben az Eht. 157. § (10) bekezdésének és az Szjt. 94. § (1) bekezdés d) pontjának együttes értelmezése nem teremti meg az igényének jogszabályi alapját.
- [19] Az Eht. 157. § (10) bekezdése szerint az elektronikus hírközlési szolgáltató - az adatkérésre külön törvény szerint jogosult nyomozó hatóság, ügyészség, bíróság, valamint nemzetbiztonsági szolgálat törvényben meghatározott feladatai ellátásának biztosítása céljából - kérelemre köteles átadni vagy hozzáférhetővé tenni a (2) bekezdés alapján az elektronikus hírközlési szolgáltatónál rendelkezésre álló adatokat. Az Eht. 157. §-ához fűzött miniszteri indokolás egyértelműen meghatározza, hogy a nemzetbiztonsági, honvédelmi, a közbiztonsággal, a bűnüldözéssel, bírósági végrehajtással kapcsolatos érdekből, valamint az elektronikus hírközlő rendszerrel való visszaélések felderítése céljából a kezelt adatok az e feladatok ellátására jogosult szervezeteknek átadhatók.
- [20] Az Szjt. 94. § (1) bekezdés d) pontja szerinti adatszolgáltatásra kötelezés a jogsértés objektív jogkövetkezménye, amelyre vonatkozó polgári jogi igényt a sérelmet szenvedett fél a jogsértővel szemben támaszthat. A szellemi tulajdon valamennyi területén az adatszolgáltatásra kötelezés jogintézményének célja és rendeltetése a jogsértéssel érintett üzleti forgalmi adatok megismerhetősége. E jogszabályi rendelkezés - a felperes téves értelmezésével szemben - nem a bíróság törvényben meghatározott feladatának ellátását biztosítja.
- [21] Mindezek alapján jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogerős ítélet, hogy az adott esetben az alperes a vele szerződéses jogviszonyban álló természetes személyek személyes adatainak kiadására az Szjt. 94. § (1) bekezdés d) pontja alapján nem kötelezhető, ezért a kereset alaptalan.
- [22] A felperes felülvizsgálati kérelmében újonnan hivatkozott az alperessel szerződéses jogviszonyban álló személyek általános szerződési feltételek alapján vélelmezett hozzájárulására, valamint az Info.tv. 6. § (1) és (5) bekezdéseiben foglalt rendelkezések

alapján a személyes adatkezelés szabályaira.

- [23] A Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében a Kúriától a jogerős ítélet felülvizsgálata jogszabálysértésre hivatkozással kérhető. A felperes felülvizsgálati kérelmében előadott új érveit az eljáró bíróságok nem vizsgálhatták, és értelemszerűen abban állást sem foglalhattak. Ezért azt, hogy a jogerős ítélet a felperes által a felülvizsgálati kérelmében újonnan hivatkozott érvekre tekintettel jogszabályt sért, megállapítani nem lehet.
- [24] Ettől függetlenül nem fogadható el a felperesnek az az érvelése, miszerint az alperessel szerződést kötő fél részéről a szerződés részét képező általános szerződési feltételek elfogadásával egyben a személyes adatai kezeléséhez a hozzájárulása is megadottnak tekinthető. A felperes által az általános szerződési feltételekből hivatkozott részek az Eht. 157. § (10) bekezdés, valamint az Info.tv. 6. § (1) bekezdés rendelkezéseinek ismertetését tartalmazzák. Polgári jogi alapelv, hogy a nyilatkozatnak kifejezettnek kell lennie, azt kiterjesztően értelmezni nem lehet (Szjt. 3. §, Ptk. 207. § (4) bek.), az adatkezeléshez való hozzájárulás a Ptk. szerinti nyilatkozási elvnek megfelelő fogalmi ismérveit az Info.tv. 3. § 7. pontja is egyértelműen meghatározza. Ezért önmagában az általános szerződési feltételek hivatkozott rendelkezéseinek tartalma alapján nem lehet azt megállapítani, hogy az alperessel szerződéses kapcsolatban álló, perbeli adatigénnyel érintett természetes személyek a szerződéses feltételek elfogadásával a személyes adataik nyilvánosságra hozatalához kifejezett hozzájárulásukat adták.
- [25] A felperes által hivatkozott Info.tv. 6. § (1) bekezdés b) pontjának, valamint (5) bekezdés b) pontjának rendelkezései értelmében - egyéb feltételek mellett - csak abban az esetben van lehetőség a személyes adatok kezelésére, ha az harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges és ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll.
- [26] Az IP címen keresztül az internetezési és felhasználói szokásokból levonható ún. profilírozó következtetés a konkrét személyhez köthető, az egyén személyiségéhez tartozó legszemélyesebb adat, amely adott esetben az Info.tv. 3. § 3. pontjában meghatározott különleges adat fogalmát is kimerítheti, így annak kezelésére a személyes adatkezelés körében szigorúbb szabályok vonatkoznak. Méltányolható érdeke fűződik tehát az érintett személynek ahhoz, hogy a személyiségének jellemzőire vonatkozó ismeret nyilvánosságra hozatala saját elhatározása vagy hozzájárulása alapján történjen. A szerzői jogában sértett fél részére ugyanakkor nem kizárólagossággal áll rendelkezésre a polgári jogi igényérvényesítés, illetve ezen belül az internetszolgáltató adatszolgáltatásra kötelezésének igénye. Ezért a fenti érdekek egybevetése alapján nem férhet kétség ahhoz, hogy adott esetben a különleges személyes adatokat is magában foglaló személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozása nem áll arányban a szerzői jogból

fakadó igény érvényesítésének érdekében.

A döntés elvi tartalma

- [27] Az internetszolgáltató, mint a szolgáltatást a jogsértés elkövetéséhez kereskedelmi mértékben nyújtó gazdasági társaság, az interneten az ún. fájlcsere útján elkövetett szerzői jogsértés jogkövetkezményeként az adatszolgáltatásra kötelezés keretében a személyes adatok kiadására az érintett személy hozzájárulásának hiányában nem kötelezhető.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [28] Szjt. 94. §, Eht. 157. §, Elkertv. 13/A. §, Info.tv. 5. §, 6. §

Záró rész

- [29] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta és az eredménytelen felülvizsgálattal élő felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperes ügyvédi képviselével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Budapest, 2016. május 25.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

AM

tisztviselő